

Barvení grafů

Df: Obarvení grafu G k barvami (k -obarvení) je $c: V(G) \rightarrow \{1, \dots, k\}$ t.č. kdykoli $\{x, y\} \in E(G)$, pak $c(x) \neq c(y)$.

Df: Barvenost $\chi(G)$ grafu $G := \min k: \exists k\text{-obarvení grafu } G$
 ↑
 chromatické číslo

👁️ Pokud $H \subseteq G$, pak $\chi(H) \leq \chi(G)$
 Pokud G obsahuje lichou kružnici, pak $\chi(G) \geq 3$

Df: Klikovost $\alpha(G)$ grafu $G := \max k: \exists H \subseteq G, H \cong K_k$

👁️ $\chi(G) \geq \alpha(G)$

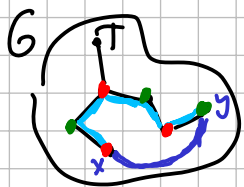
Věta: $\chi(G) \leq 2 \iff G$ neobsahuje lichou kružnici

Dk: $\Rightarrow$ uvažujme

$\leftarrow$ barvíme po komponentách ... Bližko G souvislý nechť T je nějaká kostra grafu G

$\exists c: V(T) \rightarrow \{1, 2\}$ 2-obarvení T

$\uparrow$ je též 2-obarvení celého G

nechť $\{x, y\} \in E(G) \setminus E(T)$.

Pokud by byla $c(x) = c(y)$, pak cesta v kostře mezi x, y má sudý # hran

$\Rightarrow$ přidáním $\{x, y\}$ k cestě vznikne lichá kružnice v G

Graf bez hran $\Leftrightarrow \chi(E_n) = 1$

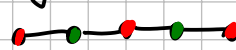

Úplné grafy

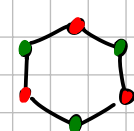
$\chi(K_n) = n$

Cesty

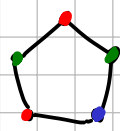

$\chi(P_n) = 2$ pro $n \geq 1$

Kružnice

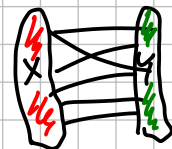

$\chi(C_{2k}) = 2$

$\chi(C_{2k+1}) = 3$

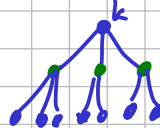
Bipartitní graf

$\chi(G) \leq 2$ ($\Leftrightarrow$)
 pro $|V(G)| \geq 2$

👁️ Stromy mají $\chi \leq 2$.

bud':

barva je $1 + (d(k, v) \bmod 2)$

nebo indukci:

pro $|V(T)| = 1$ triv.

jinak: $l :=$ list, $s :=$ souse listu

$T-l$ má 2-obarvení rozšíříme na 2-obarvení celého T
 l dostane barvu opačnou k barvě s

Df: Graf G je k -degenerovaný $\equiv$

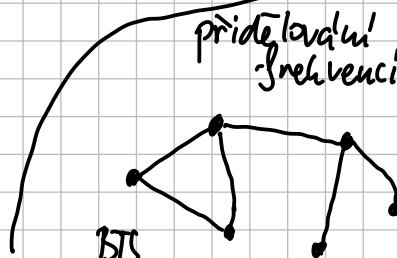
$\exists$ lin. uspořádání $\leftarrow$ na $V(G)$ t.č.

$\forall v \in V(G) (\#\{u \in V(G): u \leftarrow v \ \& \ \{u, v\} \in E(G)\}) \leq k$

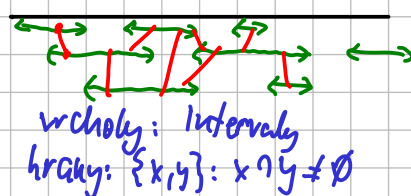
- 👁️** Stromy jsou 1-degenerované $\chi \leq 2$
- Rovinné jsou 5-degenerované $\chi \leq 6$
- graf je Δ -degen. pro $\Delta := \max_{v \in V(G)} \deg(v)$ $\chi \leq \Delta + 1$

Věta: Pokud G je k -degenerovaný, pak $\chi(G) \leq k + 1$.

Dk: Barvíme v pořadí podle $\leftarrow$, vždy udáme 1 volnou barvu...

rozvrh hodin přidělování posluchačů

Barvenost rovinných grafů

- už víme: $\chi \leq 6$ 1852: hypotéza
1976: dokladáno

Věta (o 4 barvách): Pro každý rovinný graf G platí $\chi(G) \leq 4$.

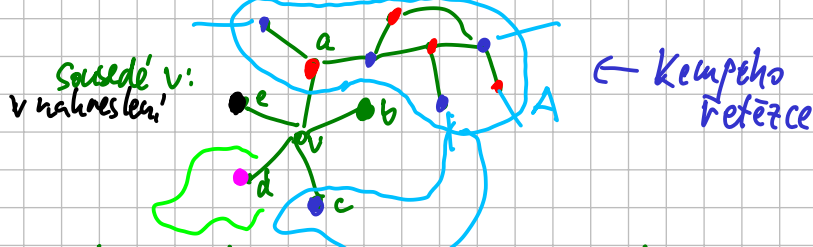
Věta (o 5 barvách): ... $\chi(G) \leq 5$.

Dk #1 Indukce podle # vrcholů.

a) pokud $|V(G)| \leq 5 \Rightarrow$ hotovo.

b) ind. krok: zvolíme $v: \deg(v) \leq 5$.

$G' = G - v$ obarvíme indukcí $\rightarrow$ obarvení c'

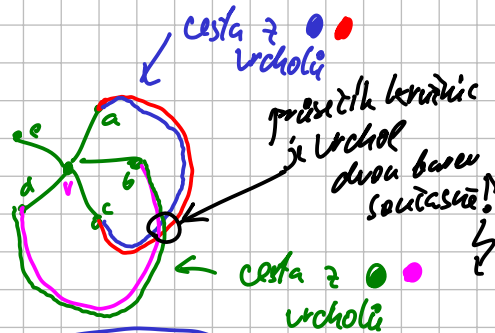

pokud $v \in c'$ používají sousedé v max. 4 barvy, pak $\exists$ volná barva pro v . $\checkmark$

jinak: všichni sousedé mají různé barvy.

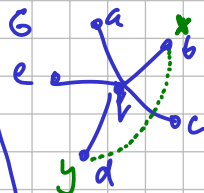
Sestrojíme podgraf A : všechny vrcholy dosažitelné z a cestami přes vrcholy barev $c'(a), c'(a)$

pokud $c \notin A$ $\left[\begin{array}{l} v \text{ podgrafu } A \text{ procházíme barvy } \bullet \leftrightarrow \bullet \\ \Rightarrow a \text{ je } \bullet \Rightarrow \bullet \text{ se uvolnila pro } v. \end{array} \right.$
 jinak totéž s b, a, d a to už se nepokazí!

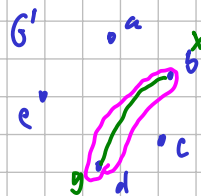
Dk #2

podobná indukce jinak vyřešíme situaci s $\deg(v) = 5$.

$\exists 2$ sousedé x, y nepojení hranou (jinak bychom našli K_5)

$G' := G - v + \{x, y\}$ $\left[\begin{array}{l} \text{obarvení grafu } G \\ \text{nicméně } x, y \\ \text{mají tutéž barvu } c' \end{array} \right.$
 $G'' := G', \{x, y\}$
 rovinný $\uparrow$ rovinný $\uparrow$ obarvení IP

udáme volnou barvu pro v .

TEORIE PRAVDĚPODOBŇOSTI

Pravděpodobnostní prostor

- $\Omega :=$ množina elementárních jevů
- $\mathcal{F} \subseteq 2^\Omega$ množina jevů
(kde definovat jako $\{\omega \in \Omega \mid \varphi(\omega)\}$)
- $P: \mathcal{F} \rightarrow [0,1]$ pravděpodobnost

Příklady:

hod mincí
panna / vorel
 $\Omega = \{P, V\}$
 $\{P\}$ $\{V\}$
 $\{P, V\}$ $\emptyset$

hod kostkou
1, 2, 3, 4, 5, 6
 $\Omega = \{1, \dots, 6\}$

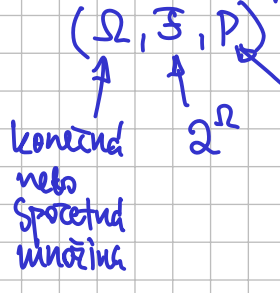
3 hody
mincí

$\Omega = \{PPP, PPV, \dots, VVV\}$
 $\{PPP, PPV\}$

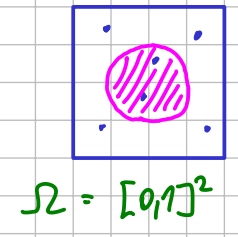
klasické!

pada' dešť na stoleček

Df: Diskrétní pravděpodobnostní prostor:

$P(J) = \sum_{\omega \in J} P(\{\omega\})$ ← P jsou určeny
pravd.
elem. jevy

množiny
bodů
ve čtverci

uvaž $P(\Omega) = 1$
↳ konečný p.p. : Ω je konečná

↳ klasický p.p. : navíc všechny elem. jevy
mají stejnou pp.
⇒ $P(J) = \frac{|J|}{|\Omega|}$